

**Кафедра військової підготовки
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітньо-професійну програму «Організація метеорологічного та геофізичного забезпечення Збройних Сил України» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Е4 «Науки про Землю»

«Опитування науково-педагогічних працівників»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою опитування науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітньо-професійну програму «Організація метеорологічного та геофізичного забезпечення Збройних Сил України» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Е4 «Науки про Землю» на кафедрі військової підготовки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, було отримання зворотного зв'язку щодо якості організації освітнього процесу, ефективності кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, рівня академічної свободи та професійного розвитку викладачів й інших питань.

Опитування спрямоване на визначення сильних сторін освітньої програми, виявлення можливостей для її вдосконалення, а також підвищення рівня задоволеності викладачів умовами реалізації освітнього процесу та сприяння розвитку культури якості в університеті.

Анкетування науково-педагогічних працівників було анонімним.

Дане опитування проводилось онлайн із застосуванням Google-форми.

Опитування проведено наприкінці 2025-2026 навчального року у період з 1 по 30 червня 2026 р. за анкетною «Опитування науково-педагогічних працівників».

Анкета для опитування науково-педагогічних працівників складалася з трьох частин.

У частині 1 респондентам потрібно було надати інформацію загального характеру (дані про науковий ступінь, вчене звання, посаду, стаж роботи).

У частині 2, яка складалась з 12 закритих запитань або тверджень, потрібно було обрати одну з запропонованих відповідей (запитання 1-11) та надати множинну відповідь (запитання 12).

У частині 3, яка складалась з 5 запитань або тверджень, потрібно було надати відкриту відповідь (запитання 13-16) і надати коментар або побажання стосовно якості освітньої програми (запитання 17).

За даними анкетування (частина 1 анкети) в опитуванні прийняли участь 10 науково-педагогічних працівників Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (рисунок 1), з них: 1 (10%) – доктор наук, професор; 5 (50%) – кандидатів наук (у тому числі, 4 (40%) – доцента, 1 (10%) – без вченого звання); 4 (40%) – без наукового ступеня та вченого звання.

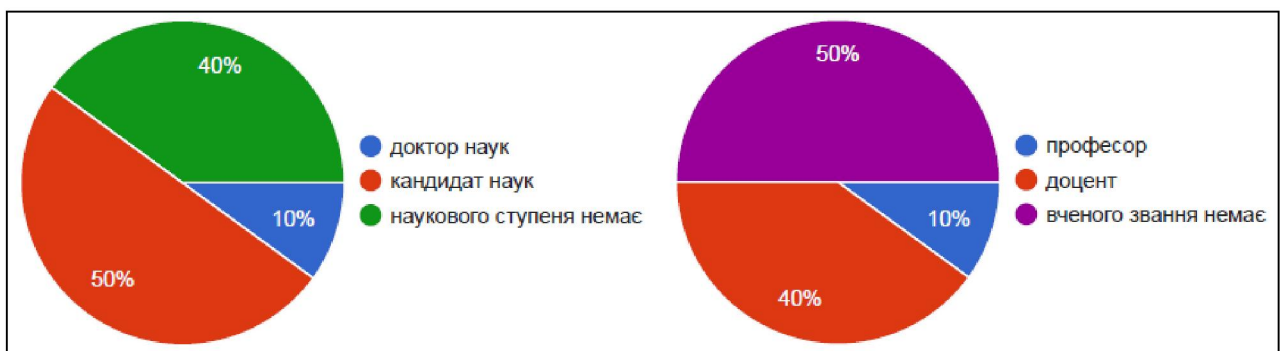

Рисунок 1 – Наукові ступені та вчені звання науково-педагогічних працівників, які прийняли участь в опитуванні

Науково-педагогічний стаж опитаних викладачів у закладах вищої освіти варіює від 5 до більше 40 років (рисунок 2). Науково-педагогічні працівники мають досвід викладацької діяльності в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова від 1 до 23 років.

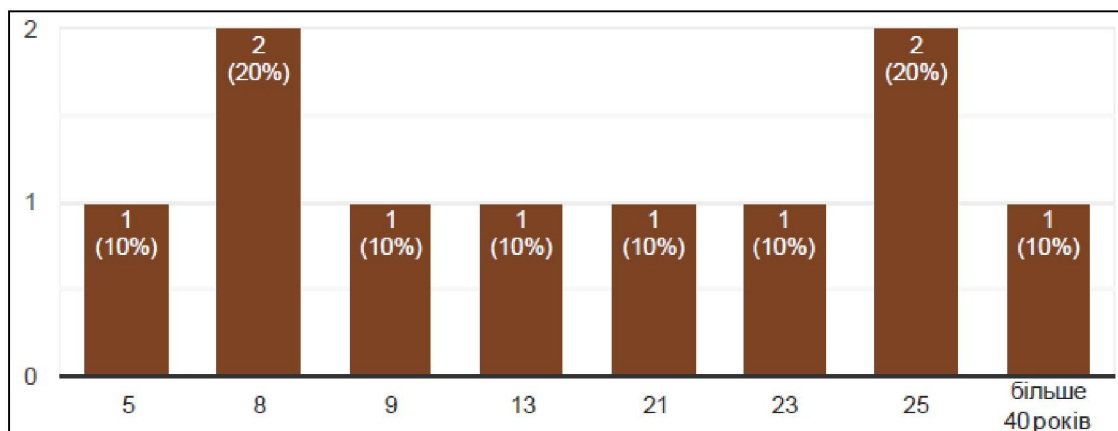

Рисунок 2 – Науково-педагогічний стаж опитаних викладачів

2. Аналіз результатів опитування

Нижче представлений аналіз результатів анкетування викладачів. Відповіді викладачів на запитання анкети (частини 2 та 3) наведені в таблиці 1.

Академічна свобода та професійний розвиток (запитання 1-3)

Усі опитані (100%) підтвердили, що мають повну свободу у виборі методів навчання та викладання, що свідчить про дотримання принципів академічної автономії викладачів.

Щодо оновлення змісту навчальних дисциплін, то, судячи з відповідей викладачів, оновлення робочих програм відбувається на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі з регулярністю один раз на рік (70%) та один раз на 3 роки (30%).

Можливість професійного розвитку в межах університету відзначили 90% респондентів, що свідчить про наявність умов для підвищення кваліфікації та участі у наукових заходах.

Інтернаціоналізація та академічна доброчесність (запитання 4, 5)

Абсолютна більшість респондентів (80%) відзначили, що університет сприяє інтернаціоналізації діяльності, зокрема через участь у міжнародних програмах, проєктах та грантах.

Рівень сформованості в університеті академічного середовища з нульовою толерантністю до недоброчесності оцінено викладачами наступним чином:

- повністю сформоване (5 балів) – 70%;
- достатньо (добре) сформоване (4 бали) – 20%;
- частково (задовільно) сформоване (3 бали) – 10%;
- незадовільно сформоване (2 бали) – 0%;
- зовсім не сформоване (1 бал) – 0%.

Отже, переважає позитивна оцінка, але є потреба у подальшому зміцненні політики академічної доброчесності.

Таблиця 1

**Результати відповідей науково-педагогічних працівників
на запитання анкети (частини 2 та 3)**

Запитання	Відповіді	
	2	3
Частина 2 анкети		
1. Чи маєте Ви особисто можливість вільно обирати методи навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи?	Так	10 (100%)
	Ні	0 (0%)
2. Як часто Ви здійснюєте оновлення змісту навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі?	Один раз на рік.	7 (70%)
	Один раз на 3 роки.	3 (30%)
	Один раз на 5 років.	0 (0%)
	Не здійснюю зовсім.	0 (0%)
3. Чи маєте Ви особисто можливість для власного професійного розвитку в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова?	Так	9 (90%)
	Ні	1 (10%)
4. Чи сприяє Одеський національний університет імені І. І. Мечникова інтернаціоналізації Вашої наукової та освітньої діяльності шляхом участі у міжнародних програмах, проєктах та грантах?	Так	8 (80%)
	Ні	2 (20%)
5. Оцініть рівень сформованості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова академічного середовища з нульовою толерантністю до проявів академічної недоброчесності:	Зовсім не сформоване 1	0 (0%)
	2	0 (0%)
	3	1 (10%)
	4	2 (20%)
	5 Повністю сформоване	7 (70%)
6. Чи вважаєте Ви, що процедура конкурсного відбору викладачів в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова є прозорою, дає можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для викладання?	Так	9 (90%)
	Ні	1 (10%)
7. Оцініть, наскільки система матеріального та/або морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова є дієвою, справедливою та стимулює розвиток викладацької майстерності:	Незадовільно 1	0 (0%)
	2	1 (10%)
	3	2 (20%)
	4	2 (20%)
	5 Відмінно	5 (50%)
8. Чи маєте Ви в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для педагогічної та наукової діяльності?	Так	8 (80%)
	Ні	2 (20%)
9. Оцініть рівень сформованості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова культури якості, що сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою:	Незадовільно 1	0 (0%)
	2	0 (0%)
	3	1 (10%)
	4	4 (40%)
	5 Відмінно	5 (50%)

1	2	3
10. Чи задоволені Ви своїм рівнем забезпечення прав та обов'язків як учасника(ці) освітнього процесу?	Так	9 (90%)
	Ні	1 (10%)
11. Чи обізнані Ви з політикою та процедурами вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова?	Так	9 (90%)
	Ні	1 (10%)
12. Чи долучалися Ви особисто до обговорення цієї освітньої програми?	Так	6 (60%)
	Ні	4 (40%)
Якщо Ви долучалися до обговорення цієї освітньої програми, то зазначте, будь-ласка, в якій формі це відбувалось (допускається множинний вибір, тобто можна обрати один або декілька варіантів відповідей):	Кількість викладачів, які надали відповіді:	6
	Членство у робочій (проектній) групі (безпосередня розробка та обговорення структури, змісту, компетентностей та програмних результатів навчання).	1 (16,7%)
	Участь у засіданнях кафедри (обговорення освітньої програми, робочих програм дисциплін та пропозицій щодо змін).	5 (83,3%)
	Участь у науково-методичній комісії (розгляд та схвалення освітніх програм).	1 (16,7%)
	Участь у вченій раді (розгляд та схвалення освітніх програм).	0 (0%)
	Надання пропозицій та зауважень (письмових чи усних пропозицій) щодо вдосконалення освітньої програми.	4 (66,7%)
	Участь в анкетуваннях та опитуваннях щодо якості освітньої програми.	6 (100%)
	Участь у фокус-групах або інтерв'ю під час акредитації або внутрішнього моніторингу освітньої програми.	0 (0%)
	Участь у круглих столах (зустрічах) під час громадського обговорення проекту освітньої програми з роботодавцями та здобувачами.	1 (16,7%)
	Надання письмових експертних відгуків на освітню програму або її проект.	0 (0%)
Частина 3 анкети		
13. Яких теоретичних знань, на Ваш погляд, бракує випусникам даної освітньої програми? Або зазначте, що рівень теоретичних знань випусників даної освітньої програми є достатнім.	Надано 10 відповідей: – «Рівень теоретичних знань випусників даної освітньої програми є достатнім»; – «Загальних положень щодо екологічної політики держави, сучасних проблем, пов'язаних із охороною довкілля, раціональним природокористуванням та екологічною безпекою»; – «Рівень теоретичних знань випусників даної освітньої програми є достатнім.»; – «Рівень теоретичних знань випусників достатній»; – «Рівень теоретичних знань випусників даної освітньої програми є достатнім»; – «Рівень теоретичних знань випусників даної освітньої програми є достатнім»; – «рівень теоретичних знань випусників є достатнім»; – «достатній»; – «є достатнім»; – «Рівень теоретичних знань здобувачів вищої освіти за цією ОПП є достатнім.».	

1	2	3
14. Які дисципліни, на Ваш погляд, необхідно додати в освітню програму? Або зазначте, що наявних дисциплін достатньо і нові дисципліни додавати в освітню програму не потрібно.	Надано 10 відповідей: – «Наявних дисциплін достатньо»; – «Основні положення в галузі економіки природокористування»; – «Наявних дисциплін достатньо»; – «Нові дисципліни додавати в освітню програму не потрібно.»; – «Нові дисципліни додавати в освітню програму не потрібно.»; – «Наявних дисциплін достатньо і нові дисципліни додавати в освітню програму не потрібно»; – «наявні дисципліни забезпечують зазначені в програмі компетентності та результати навчання»; – «достатньо»; – «достатньо»; – «Наявних дисциплін достатньо.»	
15. Яких умінь та практичних навичок, на Ваш погляд, бракує випусникам даної освітньої програми? Або зазначте, що випусники даної освітньої програми володіють необхідними уміньми та практичними навичками.	Надано 10 відповідей: – «Випусники даної освітньої програми володіють необхідними уміньми та практичними навичками.»; – «Системне бачення і стратегічне мислення в вирішенні питань в галузі охорони довкілля»; – «Випусники даної освітньої програми володіють необхідними уміньми та практичними навичками»; – «Випусники даної освітньої програми володіють необхідними уміньми та практичними навичками»; – «Випусники даної освітньої програми володіють необхідними уміньми та практичними навичками.»; – «Випусники даної освітньої програми володіють необхідними уміньми та практичними навичками»; – «наявні дисципліни забезпечують необхідні практичні навички та уміння випусників»; – «володіють»; – «випусники даної освітньої програми володіють необхідними уміньми та практичними навичками»; – «Випусники володіють необхідними вміннями та практичними навичками.»	
16. Які дисципліни, на Ваш погляд, доцільно вилучити з даної освітньої програми? Або зазначте, що жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно.	Надано 10 відповідей: – «Жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно.»; – «Не вилучати»; – «Жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно.»; – «Жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно.»; – «Жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно»; – «Жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно»; – «жодних дисципліни вилучити з даної освітньої програми вилучати не потрібно»; – «не потрібно»; – «жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно»; – «Жодної дисципліни вилучати не потрібно.»	

1	2	3
17. Надайте, будь-ласка, свій коментар або побажання стосовно якості даної освітньої програми:	Надано 7 коментарів або побажань: – «Якість освітньої програми відповідає всім вимогам та наявним стандартам»; – «Все добре.»; – «Освітня програма повністю відповідає затвердженому стандарту вищої освіти зі спеціальності "Науки про Землю" другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності»; – «ОП відповідає наявним стандартам та вимогам керівних і доктринальних документів»; – «якісна»; – «збалансована програма»; – «Бажаю успіхів та інноваційних ідей гаранту, розробникам цієї ОПП, науково-педагогічним працівникам і випускникам!»	

Прозорість процедур і мотивація викладачів (запитання 6, 7)

Абсолютна більшість респондентів (90%) вважають процедуру конкурсного відбору в університеті прозорою та ефективною.

Систему матеріального та/або морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні в університеті переважна більшість респондентів (70%) оцінила на відмінно та добре (4-5 балів), а інші викладачі (30%) – на задовільно (2-3 бали). Таким чином, на думку більшості викладачів, ця система в університеті є дієвою, справедливою та стимулює розвиток викладацької майстерності. Однак частина викладачів вважає, що є потреба у вдосконаленні механізмів мотивації та стимулювання розвитку педагогічної майстерності.

Інфраструктура та інформаційне забезпечення (запитання 8, 9)

Абсолютна більшість опитаних викладачів (80%) зазначила мають вільний доступ до необхідних інформаційних ресурсів і матеріально-технічної бази, а інша частина викладачів (25%) зазначили про часткові обмеження.

Також абсолютна більшість респондентів (90%) оцінила на відмінно та добре (4-5 балів) рівень сформованості культури якості, що сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою, в університеті. Інші викладачі (10%) оцінили рівень сформованості культури якості освітнього процесу на задовільно (3 бали). Це демонструє загалом позитивне сприйняття викладачами освітнього середовища, водночас із потенціалом для подальшого вдосконалення.

Участь в управлінні освітнім процесом (запитання 10-12)

Абсолютна більшість респондентів (90%) задоволені своїми правами та обов'язками як учасників освітнього процесу, однак один викладач (10%) зазначив, що він не задоволений рівнем забезпечення своїх прав та обов'язків як учасник освітнього процесу.

Також абсолютна більшість викладачів (90%) зазначили, що вони обізнані з політикою та процедурами вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), проте один викладач (10%) потребує додаткового інформування щодо цих питань.

Участь у обговоренні освітньої програми прийняла більшість (60%) з опитаних викладачів, що свідчить про активну залученість науково-педагогічних працівників до процесу вдосконалення змісту навчання. Найпоширенішими формами цієї участі були наступні:

участь в анкетуваннях та опитуваннях щодо якості освітньої програми (100%);

участь у засіданнях кафедри, на яких відбувалося обговорення освітньої програми, робочих програм дисциплін та пропозицій щодо змін (83,3%);

надання пропозицій та зауважень (письмових чи усних пропозицій) щодо вдосконалення освітньої програми (66,7%).

Теоретичні знання, уміння та практичні навички випускників (запитання 13, 15)

Цікаво відмітити, що на запитання стосовно того, яких теоретичних знань бракує випускникам, абсолютна більшість респондентів (90%) зазначила, що рівень теоретичних знань випускників даної освітньої програми є достатнім. Лише один викладач (10%) зауважив, що випускникам бракує теоретичних знань стосовно *«Загальних положень щодо екологічної політики держави, сучасних проблем, пов'язаних із охороною довкілля, раціональним природокористуванням та екологічною безпекою»*.

Абсолютна більшість науково-педагогічних працівників (90%) також вважає, що випускники даної освітньої програми володіють необхідними уміннями та практичними навичками. Проте один респондент (10%) висловив думку, що випускникам бракує наступного: *«Системне бачення і стратегічне мислення в вирішенні питань в галузі охорони довкілля»*.

Слід зазначити, що в освітній програмі та навчальному плані є дисципліна *«Екологічний менеджмент та аудит»*, яка належить до обов'язкових освітніх компонент і для вивчення якої в освітній програмі виділяється 6,0 кредитів ЄКТС. Ця навчальна дисципліна обов'язково включає як загальні положення щодо екологічної політики держави, сучасних проблем, пов'язаних із охороною довкілля, раціональним природокористуванням та екологічною безпекою, так і завдання, спрямовані на формування у випускника необхідних умінь системного бачення та практичних навичок стратегічного мислення при вирішенні питань у галузі охорони довкілля, тому що вони становлять теоретичний і правовий базис даної навчальної дисципліни.

Пропозиції викладачів щодо заміни дисциплін освітньої програми (запитання 14, 16)

Абсолютна більшість опитаних викладачів (90%) сходяться на думці, що наявних дисциплін достатньо та нові дисципліни додавати в освітню програму не потрібно. Тобто, освітня програма гарно сформована та містить усі необхідні освітні компоненти. Тільки один респондент (10%) запропонував додати в дану освітню програму нову навчальну дисципліну *«Основні положення в галузі економіки природокористування»*. Хоча в освітній програмі та навчальному плані дисципліни з такою назвою немає, але є дисципліна *«Екологічний менеджмент та аудит»*, яка належить до обов'язкових освітніх компонент і для вивчення якої в освітній програмі виділяється 6,0 кредитів ЄКТС.

Дана навчальна дисципліна безпосередньо включає основні положення економіки природокористування, оскільки вони є теоретичною та фінансовою базою для прийняття будь-яких управлінських рішень у сфері захисту довкілля.

Стосовно того, які дисципліни потрібно вилучити з освітньої програми, всі респонденти (100%) відповіли, що жодної дисципліни вилучати з даної освітньої програми не потрібно.

Таким чином, абсолютно всі опитані науково-педагогічні працівники вважають наявні в освітній програмі дисципліни необхідними, що свідчить про її цілісність, відповідність сучасним вимогам фахової підготовки магістрів з наук про Землю (військових метеорологів) і збалансованість змісту їх навчання.

Коментарі або побажання стосовно якості освітньої програми (запитання 17)

Коментарі та побажання стосовно якості даної освітньої програми надали 7 (70%) респондентів. У коментарях викладачі вказали, що дана освітня програма добре підготовлена, збалансована, якісна та повністю відповідає всім вимогам керівних і доктринальних документів, а також наявним стандартам, зокрема, *«затвердженому стандарту вищої освіти зі спеціальності «Науки про Землю» другого (магістерського) рівня вищої освіти»*. Також надано наступне побажання: *«Бажаю успіхів та інноваційних ідей гаранту, розробникам цієї ОПП, науково-педагогічним працівникам і випускникам!»*.

3. Висновки

Результати опитування свідчать, що науково-педагогічні працівники високо оцінюють наявний рівень академічної свободи, кадрового потенціалу, ефективності матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, а також міжнародної активності університету. Водночас серед напрямів удосконалення респонденти виділяють: 1) покращення системи матеріального та морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні в університеті; 2) поліпшення доступу до необхідних інформаційних ресурсів і матеріально-технічної бази університету.

Загалом, освітньо-професійна програма «Організація метеорологічного та геофізичного забезпечення Збройних Сил України» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Е4 «Науки про Землю» реалізується на високому рівні, забезпечуючи якісну підготовку фахівців і сприяючи розвитку академічної культури магістрів з наук про Землю.

4. Пропозиції

За результатами опитування науково-педагогічних працівників сформовано наступні пропозиції:

1. Провести відкрите засідання робочої групи освітньої програми за участі стейкхолдерів (зокрема, науково-педагогічних працівників) з метою обговорення результатів цього опитування.

2. Оприлюднити на сторінці освітньої програми на веб-сайті кафедри військової підготовки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова цей аналітичний звіт.

3. Наступне опитування науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітньо-професійну програму «Організація метеорологічного та геофізичного забезпечення Збройних Сил України» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Е4 «Науки про Землю» провести у червні 2027 року.

Гарант освітньої програми:

начальник кафедри військової підготовки

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова,

кандидат географічних наук, доцент

полковник

Олег ГРУШЕВСЬКИЙ